

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าว

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๗๒ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าว ๔๕,๘๙๐,๔๔๕ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าว ในสัปดาห์นี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล* พื้นที่การระบาด ๒๔๔ ไร่ ในข้าวอายุช่วงมากกว่า ๖๐ วัน จำนวน ๒๔๔ ไร่ (ลดลง ๔๒๕ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดน่าน ได้แก่ อำเภอนาหมื่น

โรคไหม้** พื้นที่การระบาด ๕๕,๙๓๙ ไร่ ในระดับรุนแรง ๒๐,๔๐๖ ไร่ และในระดับไม่รุนแรง ๓๕,๕๓๓ ไร่ (ลดลง ๙๖๖ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๑๑ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ อำเภอลำปลายมาศ

จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อำเภอนนไทย และอำเภอลำทะเมนชัย

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอพิบูลมังสาหาร ตระการพืชผล และอำเภอสว่างวีระวงศ์

จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอคำตากล้า

จังหวัดหนองคาย ได้แก่ อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอโพธิ์ตาก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ อำเภอลาดบัวหลวง

จังหวัดพะเยา ได้แก่ อำเภอเมือง ปง แม่ใจ และอำเภอภูกามยาว

จังหวัดลำปาง ได้แก่ อำเภอแจ้ห่ม และอำเภอแม่พริก

จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอป่าแดด และอำเภอพญาเม็งราย

จังหวัดน่าน ได้แก่ อำเภอนาน้อย เวียงสา บ่อเกลือ นาหมื่น และอำเภอปัว

จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อำเภอเนินมะปราง

๒. การคาดการณ์

จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมย้อนหลัง ๗ วันจากสถานีตรวจวัด (Gistda) สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาย้อนหลัง ๗ วัน (๒๑-๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘) ล่วงหน้า ๗ วัน (๒๘ ตุลาคม - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

๒.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๖๕-๗๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาในช่วงวันที่ ๒๘-๓๐ ต.ค. ๕๘ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๑๐-๒๐ และช่วงกลางสัปดาห์ ๓๑ ต.ค.- ๒ พ.ย. ๕๘ อุณหภูมิจะลดลง ๒-๓ องศาเซลเซียส และมีหมอกในตอนเช้า ให้เกษตรกรหมั่นตรวจสอบในแปลงข้าวที่ปลูกพันธุ์อ่อนแอและหนาแน่น เพราะอาจจะเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด ซึ่งก็ได้แก่พื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สุพรรณบุรี นครราชสีมา และจังหวัดอุบลราชธานี ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะจังหวัดที่พบการระบาดแล้ว เพราะอาจจะเกิดการระบาดมากขึ้น

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยมากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาในช่วงวันที่ ๒๘-๓๐ ต.ค. ๕๘ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๑๐-๒๐ และช่วงกลางสัปดาห์ ๓๑ ต.ค.- ๒ พ.ย. ๕๘ อุณหภูมิจะลดลง ๒-๓ องศาเซลเซียส และมีหมอกในตอนเช้า ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมแก่การระบาดของโรคไหม้ โดยขณะนี้ข้าวส่วนใหญ่อยู่ในระยะตั้งท้องจนถึงออกรวง โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าว

หนาแน่น และปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้มาก ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ในข้าวที่กำลังออกรวง ถ้าเกิดโรคไหม้ระบาดในระยะนี้ จะทำให้ความเสียหายแก่ผลผลิตเป็นอย่างมาก ซึ่งได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา ลำปาง แพร่ น่าน พิชณุโลก นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุพรรณบุรี พัทลุง และสงขลา

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยมากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาในช่วงวันที่ ๒๘-๓๐ ต.ค. ๕๘ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๑๐-๒๐ และช่วงกลางสัปดาห์ ๓๑ ต.ค.- ๒ พ.ย. ๕๘ อุณหภูมิจะลดลง ๒-๓ องศาเซลเซียส และมีหมอกในตอนเช้า ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมแก่การระบาดของโรคไหม้ โดยขณะนี้ข้าวส่วนใหญ่อยู่ในระยะตั้งท้องจนถึงออกรวง โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าวหนาแน่น และปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้มาก ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ในข้าวที่กำลังออกรวง ถ้าเกิดโรคไหม้ระบาดในระยะนี้ จะทำให้ความเสียหายแก่ผลผลิตเป็นอย่างมาก ซึ่งได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา ลำปาง แพร่ น่าน พิชณุโลก นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุพรรณบุรี พัทลุง และสงขลา

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช ได้จัดทำข่าวเตือนการระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ข้าวทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดอยุธยา บุรีรัมย์ นครราชสีมา อุบลราชธานี สกลนคร หนองคาย พะเยา ลำปาง เชียงราย พิชณุโลก และน่าน แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว รวมทั้งแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

๓.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอเรีย ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดที่เคยพบการระบาดและพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด ๔๒ จังหวัด เตรียมความพร้อมในพื้นที่ระบาดซ้ำซากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นอีก โดยได้จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ทั้งหมดจำนวน ๘๐๙ แปลง ศจช. ในพื้นที่เสี่ยงเร่งผลิตรายละเอียดเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย และรณรงค์ให้สมาชิกใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ๗๒ จังหวัด ๕,๑๓๙ ตำบล

*จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๒ จังหวัด ๓,๖๑๐ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕ และ ๗๐.๒๕ ตามลำดับ

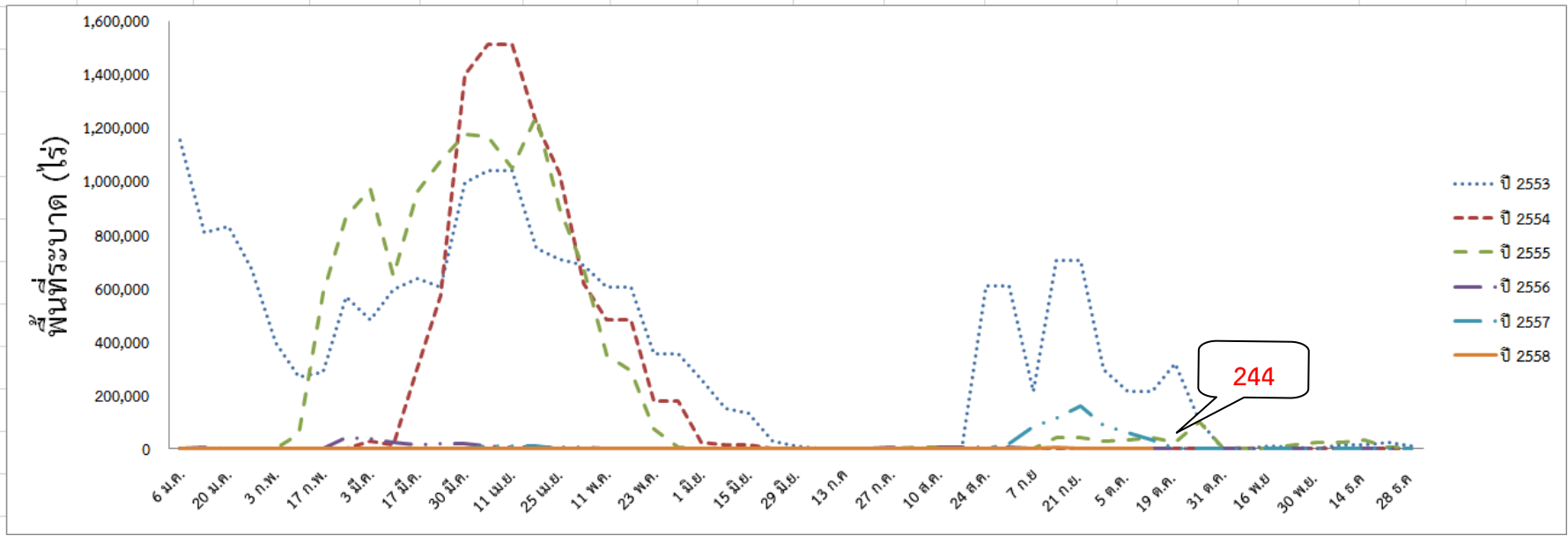
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๕ จังหวัด ๑,๕๒๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ และ ๒๙.๗๕ ตามลำดับ

** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๒ จังหวัด ๓,๕๘๒ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕ และ ๖๙.๗๐ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๕ จังหวัด ๑,๕๕๗ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๙ และ ๓๐.๓๐ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช ทาง <http://www.doae.go.th/> หรือ <http://www.ppsf.doae.go.th/>

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของเชื้อไวรัสโควิดสายพันธุ์ต่าง ๆ
 ระหว่างปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ ปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ กับ ปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของโรคใหม่
ระหว่างปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

